

Växjö
kommun

RIKTLINJE FÖR SKOLSKJUTS, ELEVRESOR OCH INACKORDERINGSSTÖD I VÄXJÖ KOMMUN

Utbildningsnämnden

Dokumenttyp Styrande dokument	Fastställt UN 2017-06-21 § 118	Senast ändrad UN 2020-12-16
Dokumentnamn Riktlinjer för skolskjuts, elevresor och inackorderingsstöd i Växjö kommun	Tidigare ändringar 2018-03-14, § 39 2018-01-15 Redaktionell förändring	Giltighetstid 2017-06-21 - tillsvidare
Dokumentansvarig Utbildningsförvaltningen	UN 2017-12-13 § 209 UN 2017-06-21 § 118 UN 2019-12-11 § 242	
Dokumentinformation Riktlinjer för skolskjuts, elevresor och inackorderingsstöd Växjö kommun – förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.		

Innehåll

GRUNDSKOLA, GRUNDSÄRSKOLA OCH GYMNASIESÄRSKOLA.....	4
1. Skolskjuts	4
2. Kriterier för beviljande av skolskjuts	5
2.1 Färdvägens längd.....	5
2.2 Skolskjuts vid svåra trafikförhållanden.....	6
2.3 Elevs funktionsnedsättning.....	6
2.4 Annan särskild omständighet	6
2.5 Skolskjuts i mån av plats	7
2.6 Skolskjuts vid växelvis boende	7
2.7 Rätt till skolskjuts om eleven går på en skola vårdnadshavare valt	7
2.8 Skolskjuts till språkklass	8
2.9 Rätt till skolskjuts för skolorna Fagrabäckskolans natur- och teknikinriktning och Växjö International Baccalaureate grundskola.....	8
2.10 Kompisåkning.....	8
2.11 Skolskjuts på grund av tillfälligt nedsatt rörlighet.....	8
3. Särskild skolskjuts	8
4. Ansökan och handläggningstid	9
5. Anordnande, ansvarsfördelning och väntetider.....	9
5.2 Försenat skolskjutsfordon.....	10
6. Övriga transporter	10
GYMNASIESKOLA	11

7.	Elevresor inom gymnasieskolan	11
7.1	Elevresa vid växelvis boende.....	12
7.2	Elevresa av särskilda skäl.....	12
8.	Inackorderingsstöd i gymnasieskola och gymnasiesärskola	12
9.	Handläggning av elevresor och inackorderingsstöd.....	14

GRUNDSKOLA, GRUNDSÄRSKOLA OCH GYMNASIESÄRSKOLA

1. Skolskjuts

Elever i grundskolan årskurs F-9, i grundsärskola och gymnasiesärskola, har enligt skollagen rätt till kostnadsfri skolskjuts. Detta gäller från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats, till den skola kommunen hade placerat eleven vid (skolskjutsskola¹), om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsvariation hos en elev eller av annan särskild omständighet.

Med skolskjuts avses resor mellan anvisad på- och avstigningsplats i bostadens närhet till anvisad på- och avstigningsplats i skolans närhet. Skolskjutsverksamhet upphandlas och genomförs med beställningstrafik samt med ordinarie kollektiv- och länstrafik (linjetrafik). Byte av fordon kan ske.

Hemkommunen anordnar inte skolskjuts utanför kommunens geografiska gränser. Med hemkommun avses folkbokföringskommunen.

Resor inom skolans verksamhet, för studiebesök, modersmålsundervisning, badresor och liknande utgör inte skolskjuts.

¹ Se styrdokumentet *Regler för placering av elever vid skolor för förskoleklass och grundskola i Växjö kommun.*

Behöver eleven assistans/ledsagning under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS-insats.²

När rätt till skolskjuts inte föreligger:

- Elever som har fritidshemsplacering har inte rätt till skolskjuts till eller från fritidshemmet. Skolskjuts erbjuds endast i anslutning till skoldagens början och slut. Elever i grundsärskola och språkklass kan ansöka om skjuts mellan bostad och fritidshem (se under kapitel 2:8 och 3).
- Elever som går på fristående fritidshem som är beläget på annan ort än elevernas skola och som utbildningsnämnden har beviljat godkännande av bidrag för, har möjlighet att ansöka om skjuts mellan sin skola och fritidshemmet.
- Mellan hemmet och korttidsboendet eller stödfamiljen är huvudregeln att föräldrarna själva transporterar sitt barn. Under särskilda omständigheter kan dock skjuts mellan korttidsboende och fritidshem beviljas (se under kapitlet Särskild skolskjuts).

2. Kriterier för beviljande av skolskjuts

Rätt till skolskjuts gäller för elever i förskoleklass och grundskola. Kommunen ska ordna kostnadsfri skolskjuts till och från den skola som kommunen hade placerat eleven i (skolskjutsskolan). Skolskjuts anordnas med hänsyn till:

- Färdvägens längd
- Trafikförhållanden
- Funktionsnedsättning hos elev
- Annan särskild omständighet

2.1 Färdvägens längd

Färdväg³ är den närmaste vägen mellan bostaden och skolan. Mätningen sker från bostaden till skolan utifrån det befintliga vägnätet. I detta sammanhang omfattar det såväl enskilda som allmänna vägar samt cykel- och gångbanor.

En elevs bostad är den bostadsadress där eleven är folkbokförd. Med elevs bostad jämställs boende för elev som har stödfamilj eller korttidsboende enligt lag om stöd till vissa funktionshindrade samt boende i familjehem.

En elev har rätt till skolskjuts om färdvägens längd till skolskjutsskolan överskrider nedan angivna kilometergräns. För elever i gymnasiesärskola gäller rätten den valda skolan.

² Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade

³ Skollagen 10 kap 32§, 11 kap 31§, 19 kap 20 och 28§§

Följande avstånd mellan bostad och skola gäller:

Årskurs	Bostad - skola
Förskoleklass	3,0 kilometer
Årskurs 1 - 3	3,0 kilometer
Årskurs 4 - 6	4,0 kilometer
Årskurs 7 - 9	6,0 kilometer

Högsta tillåtna avstånd i kilometer till på- och avstigningsplats för elever:

Årskurs	Bostad - hållplats
Förskoleklass	1,5 kilometer
Årskurs 1	1,5 kilometer
Årskurs 2-3	2,0 kilometer
Årskurs 4-6	2,0 kilometer
Årskurs 7-9	3,0 kilometer

2.2 Skolskjuts vid svåra trafikförhållanden

Skolskjuts kan erbjudas till elever vars färdväg har bedömts ha tillräckligt svåra trafikförhållanden. Skolskjuts kan således beviljas vid kortare avstånd än ovanstående avståndsregler. Trafikförhållanden bedöms utifrån trafikintensitet, hastighetsbegränsningar, vägens bredd och belysning. Hänsyn tas till elevens ålder. En individuell prövning görs i varje enskilt fall.

2.3 Elevs funktionsnedsättning

Skolskjuts på grund av funktionsnedsättning kan erbjudas efter ansökan som kompletteras med läkarintyg, där anledningen till elevens behov av skolskjuts beskrivs⁴.

2.4 Annan särskild omständighet

Prövningsgrunden ger ett utrymme för kommunen att göra en helhetsbedömning av elevens behov och situation och då bevilja skolskjuts om omständigheterna möter lagstiftningens krav.

⁴ Skollagen 10 kap 32§

2.5 Skolskjuts i mån av plats

Elever som inte är skolskjutsberättigade kan efter ansökan erbjudas skolskjuts i mån av plats i befintligt skolskjutsfordon under förutsättning att:

- Det finns ledig kapacitet i skolskjutsfordon
- Skolskjuts passerar elevens skolväg
- Av- och påstigning sker vid ordinarie skolskjutshållplatser.

En elev som beviljas att åka med i mån av plats, kan i vissa lägen bara åka med vissa turer i veckan eller viss del av ruttsträckan, eftersom rutterna endast är avpassade till elever som är berättigade till skolskjuts. Skolskjuts i mån av plats kan med kort varsel behöva dras in.

2.6 Skolskjuts vid växelvis boende

Förvaltningen prövar behov av skolskjuts vid växelvis boende från två adresser. Skolskjuts beviljas endast om eleven har ett regelbundet boende hos respektive vårdnadshavare. Vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts vid växelvis boende, ska därför ange om elevens boende är planerat på ett sådant sätt att det rör sig om växelvis boende och inte endast umgänge.

2.7 Rätt till skolskjuts om eleven går på en skola vårdnadshavare valt

Om vårdnadshavare valt skola som inte är skolskjutsskola är kommunen inte skyldig att anordna skolskjuts för eleven. Kommunen kan ibland vara skyldig att anordna skolskjuts även för elever som går i fristående skolor eller i en annan kommunal skola än den där kommunen hade placerat eleven. Detta gäller enbart om skolskjuts kan organiseras på ett sådant sätt att det inte medför organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen⁵. Jämförelse görs mellan kostnader för skolskjuts till skolskjutsskolan och vald skola.

Skolskjuts för elev boende i en annan kommun beviljas efter ansökan, till vald kommunal skola endast om hemkommunen står för kostnaderna.

Skolskjuts för elev till en skola i annan kommun beviljas efter ansökan om det kan ske utan merkostnader för kommunen.

Om en elev flyttar inom Växjö Kommun och väljer att gå kvar på den skola eleven gick på innan flytten, har eleven inte rätt till skolskjuts. Om en elev flyttar inom Växjö kommun

⁵ Skollagen 10 kap 30,32,33§§

under årskurs 9 har eleven rätt att gå kvar i skolan, och rätt till skolskjuts mellan skolan och den nya adressen, under förutsättning att kriterier för skolskjuts uppfylls.

2.8 Skolskjuts till språkklass

Elever som går i språkklass på Pär Lagerkvistskolan kan få skolskjuts utifrån färdvägens längd. Skolskjutshandläggare fattar beslut.

2.9 Rätt till skolskjuts för skolorna Fagrabäckskolans natur- och teknikinriktning och Växjö International Baccalaureate grundskola

Elever som får en placering vid Växjö International Baccalaureate grundskola eller Fagrabäckskolans natur- och teknikinriktning erhåller skolskjuts om de har rätt till det med hänsyn färdvägens längd, trafikförhållanden, elevs funktionsnedsättning, eller någon annan särskild omständighet, som om dom varit placerade vid sin skolskjutsskola.

2.10 Kompisåkning

Kompisåkning innebär att eleverna kan få åka med skolskjutsberättigade kamrater från skolan förutsatt att det finns lediga platser i fordonen. För detta krävs ett skriftligt medgivande från vårdnadshavare till skolan.

Varje rektor med skolskjutselever ska ha rutiner för kompisåkning på sin skola. Rektor kan även, när så kan ske utan risk eller påtaglig olägenhet, medge kompisåkning vid särskild skolskjuts.

2.11 Skolskjuts på grund av tillfälligt nedsatt rörlighet

Kommunens kollektiva olycksfallsförsäkring täcker skolskjutskostnader för en elev som har en tillfälligt nedsatt rörlighet på grund av olycksfall. Planerad behandling som inte är att betrakta som ett olycksfall.

Elever med nedsatt rörlighet på grund av ett läkaringrepp som exempelvis en knäoperation, kan erbjudas tillfällig skolskjuts under förutsättning att läkaren har utfärdat ett intyg som bekräftar behovet av skolskjuts, till och från skolan.

3. Särskild skolskjuts

Särskild skolskjuts erbjuds elever som går i grundsärskola, gymnasiesärskola eller i resursenheter. Särskild skolskjuts innebär att elever skjutsas mellan bostad och skola (inte mellan anvisad påstigningsplats och skola). Skolskjuts för elever i både grundsärskolan och gymnasiesärskolan regleras av skollagen⁶.

⁶ Skollagen 11 kap 31§, 19 kap 20§

När det gäller ansvar och säkerhet, gäller samma bestämmelser för särskild skolskjuts som för andra skolskjutsberättigade elever.

Följande gäller för elever som har beviljats särskild skolskjuts:

- Ändrat skolskjutsbehov: anmäl ändringar som är tillfälliga till skolskjutsentreprenören och varaktiga ändringar till administratören på respektive skola.
- Skolskjuts och korttidstillsyn: efter beslut av handläggare kan transport mellan skolskjutsskola och korttidstillsyn beviljas.
- Skolskjuts och korttidsvistelse: efter beslut av skolskjutshandläggare kan transport mellan skolskjutsskola och korttidsvistelse beviljas. Detta under förutsättning att korttidsvistelsen inte är belägen inom gångavstånd.

4. Ansökan och handläggningstid

Samtliga elever i grundskola och i särskolan som uppfyller avståndskraven angivna ovan erhåller automatiskt skolskjuts och någon ansökan behöver inte göras. Skolskjuts av andra orsaker såsom trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos elev eller annan särskild omständighet, val av skola samt växelvis boende, kan beviljas efter individuell prövning.

Ansökan ska göras inför varje läsår och ha inkommit senast 19 maj. Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1- 4 veckor. I samband med att ansökan lämnas utifrån växelvis boende, ska ett läsårsschema för det växelvisa boendet lämnas till skolskjutshandläggare. Beslut fattas i varje enskilt ärende och meddelas till vårdnadshavarna.

5. Anordnande, ansvarsfördelning och väntetider

Skolskjuts sker i första hand med abonnerad trafik som kan kombineras med linjetrafik. För särskild skolskjuts gäller abonnerad buss eller taxi. Kommunen anordnar transporter på lämpligt sätt med hänsyn till trafikförhållanden och övriga ovan angivna omständigheter. Skolbusskort kan när lämpligt i stället erbjudas eleven i stället för skolskjuts med abonnerad trafik.

Rätt till skolskjuts innebär inte att skjuts måste ordnas från bostadsadressen till skolan. Elever kan exempelvis hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets respektive skolans närhet.

Eftersom samordning sker av skolskjutsen kommer väntetider att uppstå. Elevens väntetid från det att skolskjutsen lämnar eleven på skolan tills det att första lektion

börjar får inte överstiga 60 minuter. Efter skoldagens slut får väntetiden innan skolskjutsen går inte överstiga 60 minuter utifrån elevens schema.

Vårdnadshavarna har ansvar för eleverna tills de har stigit på skolskjutsfordonet vid angiven hållplats på morgonen samt efter att de har stigit av vid angiven hållplats på eftermiddagen. Chaufförerna har ansvaret när eleverna åker till och från skolan. Skolans rektor har ansvaret för eleverna under skoldagen och tills de har stigit på skolskjutsfordonet. Rektor har också utredningsansvar för händelser i skolskjutsfordon som inbegriper elever. Övning av ordnings- och säkerhetsregler samt utrymningsövning anordnas regelbundet för elever som åker skolskjuts. På- och avstigning ska ske lugnt. Eleverna ska sitta kvar på sina platser under färden och ska vänta tills det att bussen har stannat vid avstigningsstället. Elever som eventuellt måste korsa vägen efter avstigningen ska vänta med det tills fordonet har kört från platsen. Säkerhetsbälten ska alltid användas under färden.

Vårdnadshavare är ansvariga för att elever som har missat bussen kommer till skolan.

Om vårdnadshavare skriftligt medger har en skolskjutsberättigad elev rätt att stiga av vid annan hållplats än den som anges på rutttlista.

Chauffören är skyldig att rapportera förseelser. Ersättningsanspråk kan komma att riktas mot elever som eventuellt orsakar skada på fordonen. All skadegörelse polisanmäls.

5.2 Försenat skolskjutsfordon

Om ett skolskjutsfordon är försenat mer än 30 minuter ska eleven återvända hem eller till annan av vårdnadshavarna angiven plats. Vid försening vid hemfärd ska eleven stanna kvar på skolan och åka hem med ersättningsfordonet.

6. Övriga transporter

Utbildningsförvaltningen anordnar transporter av olika slag där andra funktioner än skolskjutshandläggare ansvarar för beställning. De här transporterna finns beskriva i dokumentet "Information om transporter".

GYMNASIESKOLA

7. Elevresor inom gymnasieskolan

Elevresor för gymnasieelever är en ekonomisk ersättning till elever, folkbokförda i Växjö kommun som går gymnasieskola, och har sex kilometer eller mer i avstånd från hemmet till skolan. Enligt studiestödslagen lämnas ersättning för elevresa längst till och med det första kalenderhalvåret det år då den studerande fyller 20 år⁷ Växjö kommun har valt att ge den här ersättningen i form av resekort för buss eller tåg.

Stöd kan även ges kontant, till exempel för elev som går i gymnasieskola i annan kommun. Kommunen är då inte skyldig att ge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet⁸, för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. Elev som går i gymnasieskola i annan kommun ska göra en separat ansökan till utbildningsförvaltningen. Elever kan endast få ersättning för elevresa eller inackorderingsstöd, båda kan inte beviljas.

Beslut om en elev är berättigad till ersättning för elevresa fattas av skolskjutshandläggare, enligt delegation från utbildningsnämnden.

För elevresor finns inga undantag utan det är endast avståndet, minst sex kilometer eller mer mellan hem och skola, som är avgörande.

Om någon elev har funktionsvariation, finns möjlighet att göra en ansökan om färdtjänst. Skolans kurator eller skolsköterska bistår vid en sådan ansökan. I de fall färdtjänst är beviljat kan kommunen betala egenavgift för dagliga resor mellan hem och skola.

Om en elev är berättigad till ersättning för elevresa i form av resekort och har minst sex kilometer till närmaste busshållplats, kan eleven efter ansökan få ett extra resebidrag med 222 kr per månad.

Kontant resebidrag kan utgå om allmänna kommunikationer inom Växjö kommun saknas så att resekort inte kan utnyttjas och färdvägen (enkel resa) mellan bostaden och skolan uppgår till minst sex kilometer. Resebidrag beviljas för hela månader. Fyra månader på höstterminen och fem månader på vårterminen. För närvarande är bidraget 510 kr per månad.

⁷ Studiestödslagen, 2 kap. 3 §

⁸ Lag 1991:1110 om kommuners skyldighet att svara för vissa elevresor, Socialförsäkringsbalken 2 kap 6 och 7 §§, Lag 2010:1250

Med restid avses tiden från det att eleven lämnar hemmet för att ta sig till skolan. Normal skoldagstid innebär att skolan startar kl. 08.00 och avslutas kl. 16:00. Tillkommer gör också tiden från skoldagens slut tills det att eleven är hemma i bostaden. Det är alltså inte elevens individuella schema som gäller.

Vid ändrade förhållanden, till exempel vid studieuppehåll, byte av skola eller flytt till annan adress, ska skolan meddelas. Vid byte av skola ska resekortet lämnas tillbaka till skolan som lämnat ut kortet. Vid flytt ska skolan meddelas och en ny prövning av rätten till elevresa görs.

Elever som har fått kontantersättning ska omedelbart meddela skolskjutshandläggare vid ändrade förhållanden vilka upphäver rätten till ersättning för elevresa.

7.1 Elevresa vid växelvis boende

Förvaltningen prövar om eleven har rätt till resekort endast om båda vårdnadshavarna är folkbokförda i Växjö kommun. Resekort kan beviljas om eleven har ett regelbundet boende hos respektive vårdnadshavare. Vårdnadshavare som ansöker om ersättning för elevresa för växelvis boende ska i ansökan intyga att eleven har ett växelvis boende. För myndig elev med växelvis boende, intygar föräldrar i ansökan att eleven har ett växelvis boende. Resekort beviljas endast när avståndskriterierna är uppfyllda mellan hem och skola.

7.2 Elevresa av särskilda skäl

Rektor vid gymnasieskola kan ansöka om ersättning för elevresa, i form av resekort, av särskilda skäl. Behovet av resekort ska styrkas med läkarintyg eller motsvarande. Beslut fattas av skolskjutshandläggare.

8. Inackorderingsstöd i gymnasieskola och gymnasiesärskola

Inackorderingsstöd är ett bidrag för kostnader för boende och hemresor för elever som på grund av lång restid måste bo inackorderad under sin studietid. Enligt skollagen ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i gymnasieskolan/gymnasiesärskola som behöver inackordering. Det kan beviljas till och med vårterminen det år eleven fyller 20 år.

För de elever som har antagits i andra hand, så kallat fritt sök, har hemkommunen ingen skyldighet att lämna ekonomiskt stöd för inackordering. För den som studerar på fristående gymnasieskola, folkhögskola eller riksinternat söks inackorderingsstöd via CSN.

Eleven ansöker om inackorderingsstöd läsårsvis. Normalt utbetalas inackorderingsstödet per månad under läsårets nio månader med lägst 1/30 av gällande prisbasbelopp⁹. Inackorderingsstödet storlek beräknas på avstånd i kilometer mellan hemmet och skolan. Inackorderingsstöd utbetalas inte retroaktivt för tidigare läsår. För inackorderingsstöd gäller följande procentsatser utifrån prisbasbeloppet, avrundat till närmaste tiotalet kronor:

Avstånd i kilometer mellan hemmet och skolan	Inackorderingsstöd per månad
0-65	3,33 %
66-130	3,66 %
131-260	4 %
261-520	4,33 %
521-	4,66 %

För omyndig elev beviljas efter ansökan stöd till vårdnadshavaren. Inackorderingsbidraget kan också beviljas om särskilda omständigheter föreligger. I sådana fall ska till ansökan bifogas ett intyg från kurator där det framgår att synnerliga skäl föreligger. Inackorderingsbidrag berättigar inte till ersättning för elevresa.

För elever folkbokförda i Växjö kommun gäller följande vid ansökan om inackorderingsstöd:

- Eleven ska vara inskriven i gymnasieskola/gymnasiesärskola
- Eleven ska studera på heltid
- Eleven ska ha inackordering på grund av skolgången på studieorten
- Elevens ska ha en lång och besvärlig resväg eller att dagliga resor med allmänna kommunikationsmedel inte kan ske
- Eleven ska ha en skoldag inklusive res- och väntetid som uppgår till minst 11 timmar under 3 dagar per vecka eller restid inklusive väntetider uppgår till minst 3 timmar per skoldag. Om resdagen någon dag är kortare än 3 timmar måste den sammanlagda tiden per vecka uppgå till 15 timmar.

⁹ Skollagen 15 kap 32§, socialförsäkringsbalken 2 kap 6 och 7§§

9. Handläggning av elevresor och inackorderingsstöd

Elevresor för gymnasieskolan beslutas av skolskjutshandläggare. De elever som har sex kilometer eller mer mellan hem och skola, och går i en gymnasieskola i Växjö kommun, får under första veckan på höstterminen resekort från skolan. Avståndsberäkningar görs av skolskjutshandläggare. Ansökningar om ersättning för elevresa vid växelvis boende eller av särskilda skäl behandlas och beslutas av skolskjutshandläggare utifrån ankomstdatum till utbildningsförvaltningen. Elev eller rektor får skriftligt beslut och eventuellt resekort delas ut av elevens skola.

För att få ersättning för inackorderingsstöd vid det första utbetalningstillfället ska ansökan om ha inkommit till utbildningsförvaltningen senast den 15 september. Handläggning av ansökningar under pågående läsår sker kontinuerligt. Med ansökan om kontant ersättning bifogas information om faktiska kostnader för resa. Utbetalning av inackorderingsstöd sker per månad och i efterskott.

Vid ansökan om inackorderingsstöd ska eleven kunna intyga att ett avtal om inackorderat boende finns. Ansökan behandlas när ansökan är komplett. Eleven får ett skriftligt beslut.

Elev som har inackorderingsstöd är skyldig att omedelbart anmäla förändringar såsom studieavbrott, byte av skola eller folkbokföringsort till utbildningsnämnden som kan ändra förutsättningarna för att beviljas stöd.

Återbetalningsskyldighet föreligger för elev som har mottagit bidrag på felaktiga grunder.